

**QORTI ĊIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-23 ta' Jannar, 2004

Čitazzjoni Numru. 811/2000/1

Cit Nru: 811/00 JA.

Parklane Investments Limited.

-VS-

Luigi u Pauline konjugi Portelli.

II-Qorti;

Rat l-att tac-citazzjoni pprezentat fit-28 t' April, 2000 li permezz tieghu s-socjeta' attrici ppremettiet:

Illi b' sentenza mogtija mill-Qorti tal-Kummerc fl-24 ta' Mejju, 1973 fil-kawza fl-ismijiet "Luigi Portelli vs Av. Dr.

Lino Agius u I-P.L. Joseph Busuttil nominati b' digriet tat-12 ta' Marzu, 1973 bhala kuraturi deputati biex jirrappresentaw lill-assenti Winston Carbone fil-kwalita' tieghu ta' Managing Director tas-socjeta' Parkland Investments Limited il-proprijeta' koncessa b'emfitewsi perpetwa lill-atturi ossija porzjoni diviza mit-territorju ta' Wied Rini fil-kuntrada tal-Fantin, il-Bahrija limiti tar-Rabat tal-kejl superficjali ta' cirka tnejn u ghoxrin tomna giet dikjarata rexissa u l-atturi kkundannati jirrestitwixxu l-art in kwistjoni u dan skond kopja legali tal-atti gjudizzjarji relattivi li kopja tagħhom qed tigi hawn esibita u mmarkata bhala dokument A.

Illi l-atti gudizzjarji fuq imsemmija u s-sentenza moghtija hija nulla u bla effett fil-ligi stante illi kien hemm vjolazzjoni tal-forma mehtiega mil-ligi u peress li dik il-vjolazzjoni gabet lill-atturi pregudizzju illi ma' jistax jissewwa xor' ohra hliet billi s-sentenza fuq imsemmija tigi annullata.

Illi kif jirrizulta mill-atti processwali fuq imsemmija s-socjeta' Parklane Investments Limited qatt ma gie imharrka biex tidher imma tharrek, se mai, Winston Carbone bhala Managing Director tal-istess socjeta' li del resto la kien managing director tas-socjeta' attrici u lanqas ma kien hemm attentat sabiex jigi notifikat bl-atti gudizzjarji in kwistjoni.

Illi jirrizulta mill-atti processwali fuq imsemmija illi l-kuraturi deputati nominati biex jirrappresentaw lill-assenti gew nominati biex jirrappresentaw lil Winston Carbone u mhux lis-socjeta' attrici stante li l-imsemmi Winston Carbone ma giex imharrek ghan-nom u fl-interess tas-socjeta' attrici.

Illi s-socjeta' attrici fl-1973 kellha zewg diretturi ohra apparti Winston Carbone u cioe' Inez Scicluna u Carol Calleja li kien assuma l-funzjoni ta' Managing Director fin-nuqqas ta' Winston Carbone li kien assenti minn Malta u dan kif jirrizulta mid-dokumenti hawn annessi B u C.

Illi kien impellenti fuq il-konvenut Luigi Portelli biex jintavola citazzjoni għar-rexissjoni tal-koncessjoniem fit-twa perpetwa biex iħarrek zewg diretturi li kienu jirrappresentaw is-socjeta' attrici u dan skond kif jirrizulta mill-Ordinanza 10 tal-1962 u ciee' Artikolu 121 (2).

Li dawn iz-zewg diretturi fuq imsemmija fl-1973 kienu prezenti f' Malta.

Illi l-kuraturi deputati ma infurmawx b' din ic-citazzjoni lil Winston Carbone u wisq inqas lis-socjeta' attrici fl-ufficċju registrat tas-socjeta' u d-diretturi l-ohra li kienu prezenti Malta u dan minghajr pregudizzju tal-fatt li huma ma gewx appuntati biex jirrappresentaw l-interessi tas-socjeta' attrici ai termini tal-ligi.

Illi dan in-nuqqas gab pregudizzju serju lis-socjeta' attrici li saret taf b' din is-sentenza fuq imsemmija f' dan l-ahhar zmien u dan minkejja li dik is-sentenza inghatat sebgha u ghoxrin sena ilu u l-konvenuti naqsu li jirregistrawha fir-Registru Pubbliku a konoxxa tas-tas-socjeta' attrici u ta' terzi.

Illi s-socjeta' attrici ipotekat versu terzi din l-art u dahlet f' negozji ma' terzi għat-trasferiment tal-istess art u dan qabel ma kienet konxxja ta' din is-sentenza fuq imsemmija.

Illi jinhtieg illi l-proceduri intavolati bl-att giudizzjarju fuq imsemmi u ciee bl-atti processwal sas-sentenza tal-24 ta' Mejju, 1973 fil-kawza citazzjoni numru 210/73 fl-ismijiet "Luigi Portelli vs Av. Dr. Lino Agius et noe" jigu dikjarati nulli u bla effett fil-ligi u ma jifformawx stat in konfront tas-socjeta' attrici.

Għalhekk prevja kwalsiasi dikjarazzjoni necessarja u opportuna u għar-ragunijiet premessi titlob lil din l-Onorabbi Qorti ghaliex m' għandhiex:

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi l-atti giudizzjarji konsistenti fic-citazzjoni numru 210/73 fil-kawza fl-ismijiet "Luigi Portelli vs Av. Dr. Lino Agius et noe" jigu dikjarati nulli u bla effett fil-ligi u ma jifformawx stat in konfront tas-socjeta' attrici.

2. Illi konsegwentement tiddikjara u tiddeciedi l-proprejta' koncessa in emfitewsi perpetwa b'att tas-16 ta' Lulju 1969 fl-atti tan-Nutar Dr. George Bonello Dupuis konsistenti f' porzjoni diviza mit-territorju ta' Wied Rini fil-kuntrada Tal-Fantin, Bahrija limiti tar-Rabat, tal-kejl superficjali ta' 22 tomna, konfinanti mit-Tramuntana ma' raba ta' Mikelina Camilleri, mill-Lvant ma' raba ta' Ganni Gauci u mill-Punent ma' art tal-werrieta ta' Carmelo Cassar Torreggiani hija u ghada projeta' ta' Parklane Investments Limited.

Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni tal-konvenuti ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta' attrici mahlufa minn Joseph Borg fit-28 t' April, 2000 u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti pprezentata fit-30 ta' Gunju, 2000 li permezz tagħha ecceppew:

Illi t-talba principali attrici hi rritwalment proposta u l-azzjoni hi nulla stante li s-socjeta' attrici ma' adoperatx irrimedju lilha reservat mill-ligi biex titwaqqa' sentenza li ghaddiet f' gudikat.

F' kull kaz, it-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda, bl-ispejjez.

Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuti mahlufa minn Luigi Portelli u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti processwali u l-verbal tas-seduta tal-10 ta' Novembru 2003 li permezz tieghu il-kawza thalliet ghas-sentenza fuq l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta konvenuta.

Ikkunsidrat.

Illi kif gia inghad din is-sentenza qed tigi pronunzjata firrigward tal-ewwel eccezzjoni tas-socjeta konvenuta illi kif gia ukoll inghad tirrigwardja n-nullita' tac-citazzjoni billi skond li-stess konveunti l-atturi ma adoperawx ir-rimedji li tagthihom il-ligi biex tiwaqqa' sentenza illi ghaddiet in gudikat.

Illi l-fatti li taw lok ghal din il-kawza ma hemmx kontestazzjoni fuqhom. Il-konvenut ottjena sentenza kontra s-socjeta attrici fl-24 ta' Mejju 1973 fil-kawza fl-ismijiet Luigi Portelli vs Dr Lino Agius nomine li permezz tagħha gie dikjarat li l-art in kwistjoni li l-konvenuti fil-kawza kienu akkwistaw mingħand l-attur in enfitewsi kellha tigi ritornata lill-istess attur. Wara dan iz-zmien l-atturi f' din il-kawza qed jitkolbu dikjarazzjoni ta' nullita' tal-istess sentenza.

Fil-fehma tal-Qorti hu importanti li qabel wiehed jidhol firraguinijiet għat-talba attrici, irid jigi ezaminat jekk talba simili hijex ammissibbli. Fil-fatt l-eccezzjoni tal-konvenuti hija f' dan is-sens.

Il-ligi tal-procedura tagħna tipprovd iż-ghall procedura tar-ritrattazzjoni f' kazijiet specifici fejn għal xi raguni is-sentenza in kwistjoni ikollha xi difett li kien ikollhu effett fuq l-esitu tas-sentenza kieku ma esistix, jew li ippregudika serjament id-dritt tal-parti li titlob ir-ritrattazzjoni għall-smiegh gust. Skond l-artiklu in kwistjoni ossija l-artiklu 818 (2) tal-Kap 12, f' kull kaz ma tistax tintalab ritrattazzjoni wara hames snin li l-kawza tkun ghaddiet in gudikat. L-artiklu 819 imbagħad jghid li dan il-perjodu huwa perentorju.

L-iskop ta' dan hu evidenti u cioe li l-legislatur hass li ma jistax ikun hemm stat ta' incertezza indefinita fejn jidhlu kwistjonijiet ta' drittijiet akkwisiti wara process gudizzjarju.

L-atturi dan fehmuh u infatti ma istitwewx citazzjoni a bazi ta' l-artikoli rigwardanti r-ritrattazzjoni izda qed jitolbu dikjarazzjoni ta' nullita' tas-sentenza in kwistjoni u li din is-sentenza ma tifformax stat fil-konfront taghom.

Fil-fehma ta' din il-Qorti l-atturi ma huma jaghmlu xejn hlied, taht sembjanza ohra jippruvaw jittentaw forma ohra ta' ritrattazzjoni. Ma ghamlux dan kjarament minhabba li kien ghaddilhom iz-zmien u qed jittentaw li jaslu ghall istess effett billi fic-citazzjoni juzaw dicitura differenti ghal dik uzata fir-ritrattazzjoni. Fil-fatt, fil-waqt li f' kawza ta' ritrattazzjoni tintalab it-thassir tal-kawza u li l-kawza tinstema mill-gdid, f' din il-kawza qed tintalab it-thassir tas-sentenza u d-dikjarazzjoni li l-istess ma taghmilx stat fil-konfront taghom. In effetti ghalhekk qed tintalab li ssentenza tigi annullata ghaliex it-tieni talba hija konsegwenzjali ghall akkoljiment tal-ewwel talba u sentenza li ghaddiet in gudikat tista tigi biss annullata meta tintalab ritrattazzjoni. Dan apparti l-fatt li f' certu sens it-talbiet huma konfliggenti (ghaliex dak li hu null ma għandhu ebda effett fil-konfront ta' kulhadd). Għalhekk il-Qorti ma thosssx li għandha tippermetti lill-atturi jiproponi forma ta' ritrattazzjoni taht vesti ohra ghaliex b' dan il-mod tkun qed tiftah tieqa li thassar ghall kollox l-istat ta' certezza imsemmi iktar qabel fejn jidhlu drittijiet akkwisti permezz ta' sentenzi ta' dawn il-Qrati.

Għall kull buon fini il-Qorit tagħmel riferenza għad-diversi sentenzi citati mill-konvenut fin-nota ta' osservazzjonijiet tiegħi specjalment ghall-I-iktar wahda ricenti "*Bugeja vs Azzopardi*" deciza mill-Qorti tal-Appell fid-19 ta' Gunju 2001 li ticcita sentenzi ohra. Fost affarijiet ohra per ezempju l-Qorti qalet:

L-ebda disposizzjoni fil-Ligi tagħna ma tagħti lok li titressaq citazzjoni sabiex sentenza li tkun ghaddiet in gudikat tigi dikjarata nulla u bla effett u l-Qorti tieqaf hemm. Għalhekk din il-Qorti mhiex se tisma l-provi dwar x' kienet il-procedura segwita f' kawza li ghaddiet in gudikat u li fiha ma giex utilizzat ir-rimedju provdut mill-Ligi sabiex tali sentenza tigi attakkata.

Fil-kawza “**Gerada –vs- Caruana**” imsemmija mill-istess sentenza u li giet deciza fl-1973 intqal:

L-effikacija guridika u socjali tal-gudikat tirrikjedi illi l-amministrazzjoni tal-gustizzja da parti tal-Qorti tal-pajjiz ma tigix imfixkla u intralcjata billi fi kwalunkwe zmien u bla ebda limiti l-parti li titlef kawza terga tqajjem kwistjoni rigward tagħha u terga tiftaha.

Għaldaqstant il-Qorti tilqa l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti, u tiddikjara nulla l-azzjoni odjerna billi mhijiex proponibbli skond il-ligi u għalhekk tillibera lill-konvenut mill-osservanza tal-gudizzju.

L-ispejjes jigu sopportati mis-socjeta' attrici.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----